

HAYDİ

Ocak-Şubat 2022

11. Sayı

Ücretsiz

İki aylık kültür ve edebiyat dergisi

HAYDİ
İki aylık kültür ve edebiyat dergisi
Ocak-Şubat 2022
11. Sayı
Ücretsiz

Yayın Ekibi
Cevher Tat
Eren Sülün
Özden Selim Karadana
Yahya Altun

Editör
Eren Sülün

Genel Koordinatör
Özden Selim Karadana

Dergi Tasarımı
Cevher Tat

Kapak Görseli
Kaan Benli

İnternet Sitesi
haydidergi.com

İletişim
info@haydidergi.com

İÇİNDEKİLER

Önsöz

4 Cevher Tat

Öykü

5 Cevher Tat - Şehrin ve Evrimin Kuralları

10 Eren Sülün - Bir Yabancınnın Gecenin Bir Vakti Bir Kahveye Girişı

12 Sevda Deniz Karali - Döngü

13 Aslı Su Uluçay - Neredeyse

20 Özden Selim Karadana - İki Duple İçince

28 Haydar Şahin - Kalbi Olmayan Adam

33 Görkem Çolak - Gerisin Geri

37 Günsu Özkarar - Bir Adam, Bir Vatoz ve Bir Meme

40 Özge Öztürk - Büyükbabam Ölüyor

Şiir

8 Serhat Keleş - Küller İstasyonu

32 Serhat Keleş - Şair

Deneme

22 Kürşat Batuhan Tezel - O da Olabilir

23 Gizem Kargin - Elbette Hayal Edilen ile Gerçeğin Her Daim Farklı Olduğunu Bilecek Yaşayım

Fotoğraf

9 Sena Çelen - Tutma, 2017

18 Güney Coşka - Elbe'nin Köprüleri

25 Ayaz Yıldız - A Woman Giving Birth to Flowers

Önsöz

Cevher Tat

Her insan kendi sesini duyurmak ister. Var olduğunu ispat edercesine ister. Kimisi kendine özgü yollar bulur, kimisi herkesin gittiği yoldan gidip ona dikte edilen kişi olur. İnsanların başka birçok ihtiyacı da var. Bu ihtiyaçları sadece sesi- ni duyurmaya indirgemek yanlış olabilir. Ama bu ihtiyaç karşılanmadığında, bir insan kendisini ortaya koyamadığında acı çeker. Bu acı zamanla ölümcül olabilir. Belki de biz sesimizi; sessizce, dergi çıkararak duyurmaya çalışıyoruz.

Yazı yazıp, resim çizip bir araya toplamak ve insanlarla paylaşmak bazen çocukça geliyor. Küçükken yazı yazıp, resim çizip öğretmenlerimize, annemize, babamıza, arkadaşlarımıza; dünyamızda kim varsa, onlara göstermek gibi dergi çıkarmak da. Tabii ki çocukça kelimesini olumlu anlamda kullanıyorum. Bir şeyin çocukça olması; safça, art niyetsiz, olduğu gibi, içten ve bilmeden anlamlarını ge- tiriyor aklıma. Bunun nesi kötü olabilir ki? Umarım dergimizi takip eden herkes çocukça okur bizi.

Sevgilerle.

Şehrin ve Evrimin Kuralları *Öykü*

Cevher Tat

Geçenlerde hayatım hakkında düşündüm. Yatağımda yatıyordum. Uyku tutmadı. Sadece işe gitmekten ve eve gelip dinlenmekten ibaret olan hayatım hakkında düşündüm. Kaç zamandır kendim için bir şey yapmıyordum. Sonra önüme çıkan ilk tiyatro oyununa bir bilet aldım.

İlk durak: Üniversite. Bu duraktan metroya çok insan biner. Hızlı olursan yer kapabilirsin. Kapamazsan enayisin. Çünkü bu şehirde yaşayabilecek kapasiteye sahip değilsin. Bu edinmen gereken bir beceri: Hızlı ve atılgan olmak. Evrimin kuralı basit: Bu becerini geliştiremezsen ölürsün. Bugün, şu saatte o kadar insan yok. Yani tehlike yok. Sakin bir zaman dilimi. Metroya binen herkes oturabiliyor. Hatta herkes oturacağı yeri keyfine göre seçebiliyor. Ben cam kenarına yerleşiyorum. Yanım boş kalıyor. Montumu çıkarıp koyuyorum. Yanıma kimse oturmasın diye aldığım bir önlem. Yabani değilim. İnsanları severim. Ama metroda giderken yalnız kalmak isterim. Hayatımda yeri olmayan, daha önce hiç görmediğim bir insan bu kadar yakın olmamalı bana.

Metro hareket ediyor. Yolculuğun en sevdiğim kısmı. Yavaş yavaş ilerliyor. Dışarıdaki her şeyi net bir şekilde görebiliyorum. Yaprakları sararmış ağaçları geçiyoruz. Bazı ağaçlar çıplak kalmış. Ama çok güçlü duruyorlar. Bu ağaçların isimlerini bilmiyorum. Özelliklerini bilmiyorum. Hiçbirini tanımıyorum. Bir gün öğreneceğim diye karar alıyorum. Bir gün. Bulutlar gökyüzünü birbirine katmış. Spiral beyazlıklar maviliklere karışmış. Güneş batmak üzere. Turuncu ışıklarıyla ortalığı birbirine katan bulutları aydınlatıyor. Yolculuğun güzel kısmı böylece bitiyor. Yer altına iniyoruz. Bundan sonraki manzara hızla hareket eden gri duvarlar. Tadı yok. Neyse ki üç durak gideceğim. Dayanabilirim.

Metrodan iniyorum. Merdivenden çıkıp yeryüzüne çıkıyorum. Gökyüzü açık lacivert. Kaldırımında bekliyorum. Yayalar için kırmızı yanıyor. Ortalıkta hiç araba olmadığı için geçiyorum.

Tiyatro oyunun başlamasına yarım saat var. Sahnenin olduğu binadaki kafeye giriyorum. Hıncahınç dolu. Buranın enayisi benim. Yer bulamıyorum. Yer bulsam bile böyle bir kalabalıkla baş edebilecek gücüm yok. Tercih etmem yani. O yüzden enayi sayılmam. Çıkıyorum kafeden. Karşıdaki küçük Avm'nin etrafını dolaşıyorum. Buralarda bolca kafe var. Biraz dolandıktan sonra loş ışıklı, az insanlı, sakin bir kafeye giriyorum. Garson, ayarında bir hoş geldiniz'le beni karşılıyor. Güzelliğiyle ön plana çıkan biri değil ama güzel buluyorum.

Aynı garson elinde karekod ve kül tablasıyla geliyor. Masama bırakıyor. Bir şey demeden geri dönüyor ve kapının girişindeki masaya oturuyor. Karekodu telefonumla tarayıp menüyü açıyorum. Espresso ve su söylemeye karar veriyorum.

Garsona el etmeden önce izliyorum. Bacaklarını sandalyesinin kenarına atmış. Ayağında bileksiz siyah botlar var. Siyah bir tayt ve siyah bir kapüşonlu giymiş. Tırnakları koyu renk. Siyah veya kahverengi olabilir. Uzun ve sivri. Takma tırnaklar sanırım. Saçları siyah ve düz. Omuzlarına dökülmüş. Telefonuna bakıyor. Yüzüne vuran ışıktan dolayı yüzünü net bir şekilde görebiliyorum. Kafasını kaldırıyor. Benim ona baktığımı fark ediyor. Bakışlarını uzaklaştırıp bana doğru geliyor. Ben ise gözlerimi ayırmıyorum ve gülümsüyorum. Gelir gelmez “Ne alırsınız?” diyor. “Espresso ve su alabilirim.” diyorum. Bir an gözüme bakıyor. Gülümseyerek bakışlarını kaçırıyor. Arkadan yürüyüşünü izliyorum. Artık gülümsemediğine eminim. Kafede oturan diğer insanlara göz atıyorum. Benim dışımda iki masa dolu. Birinde dört erkek oturmuş. Ne konuştuklarını tam anlayamasam da aralarından birini kurban seçip dalga geçiriyorlar gibi geliyor. Diğer masada iki kız, bir erkek oturuyor. Sesleri iyice kısık. Hiç duyamıyorum. Daha fazla izleyecek kadar merak etmiyorum.

Garson elinde espresso, su ve su bardağıyla geliyor. Gözleri elindeki tepside. Acemilikten değil. Çekingenlikten. Tepsidekileri masaya bırakıyor. “Afiyet olsun.” diyor. Gülümseyerek teşekkür ediyorum. Gülümseyerek, gözlerini kaçırıyor. Kadife ve soğuk bir sesi var. Biraz bayık bir ses. Tonlamasını değiştirmeden tek düze konuşuyor. Öyle bir ses ki ironik bir şaka yaptığında can acıtabilecek cinsten. Az konuşup etki bırakabilen biri gibi konuşuyor. Onu yansıtan hiçbir kelime kullanmamasına rağmen bunu hissediyorum. Yerine geçiyor. Bakışlarını boşluğa dikip, dalıp gidiyor hemen. Yüzü ifadesiz. Gözlerimi ona dikmiyorum. Bir kafenin dışarısına bakıyorum, bir diğer masalara, bir de ona. Bir süre sonra o da benim olduğum tarafa bakıyor. Gözlerimi hemen kaçırıyorum. Çünkü o beni bir müşteri olarak görüyor. Bir şey isteyebilirim diye bakıyor.

İlk defa gördüğüm bu garson kıza karşı bir sıcaklık ve sevgi hissediyorum. İlgisizliği, mesafeli duruşu, metalik sesi, uzun ve sivri tırnakları, siyahlar içinde oluşu, son derece basit bir yüze sahip olması, onu güzel buluşum... Espressoyu dikiyorum. Yüzüm buruşuyor. İçim yanıyor. Acı tadı enerji veriyor hemen. Suyu açıyorum. Su bardağına koyup içiyorum. Rahatlıyorum. Bir şey düşünmeden garsona bakıyorum. Onun olduğu taraftan zayıf ve ılık bir rüzgâr esiyor. Saçlarımı okşuyor. Alnımı okşuyor. Ellerimi okşuyor. Annem geliyor aklıma. Ne zamandır konuşmadık? Bir yaştan sonra böyle oluyor galiba. Haftada bir, iki haftada bir konuşuyorsun. Bazen bir ay, iki ay konuşmamış oluyorsun. Bir şey olunca konuşuyorsun. Bir şey olunca! Bir derde, sıkıntıya düşünce. Öylesine de konuşuyorsun ama çok kısa. Bir dakikayı dolduramıyorsun bile. Bazen çok özlüyorum onu. Fakat bedensel varlığından çok soyut bir varlık olarak özlüyorum. Şefkat, acı, güven, huzur, kaybolmuşluk, yakınlık, uzaklık... Bunlarla dolu bir torba gibi. İçimden çekilmiş ve göremediğim bir yerlere saklanmış sanki. Bütün duyguları annemle öğrendim çünkü. Mümkün olmadığı için tabii ki hatırlamıyorum. Ama hayal ediyorum. Bebekken... Ağladığımda kucağına alıp sırtımı sıvazladığını, abuk subuk hareketlerle, çıkardığı garip seslerle beni güldürdüğünü, anlamadığım şeyler anlattığını ama yine de benimle iletişim kurduğunu, en basit şeyleri

-eşyaların isimlerini, renklerini, şekillerini- öğrettiğini... Bunun tersi de var tabii. Ağladığımda sessizce susmamı beklediğini, öfkeyle sesimi bastırarak susturmaya çalıştığını, ilgi bekleyen üzgün ve koca gözlerimle ona bakarken onun başkalarıyla konuştuğunu, öğrettiği şeyleri hatırlamadığım ya da konuşamadığım için hayal kırıklığına uğradığını... Hangileri gerçek bunların? Hepsi belki de. Parça parça.

Garson boşları almak için masama geliyor. Gülümseyerek gelişini izliyorum. O da bu sefer bana daha çok bakmaya çalışıyor. “Başka bir şey alır mısınız?” diyor. “Hayır, kalkacağım.” diyorum. Bakışlarını kesiyor. İfadesiz bir yüzle, elindeki boşları içeri taşıyor. Ayağa kalkıyorum. Kasaya gidip hesabı ödüyorum. Kafeden çıkıyorum. Sahneye doğru yürüyorum. Saate bakıyorum. On dakika gecikmişim. Tiyatronun enayisi bugün ben oluyorum. Evrimin kuralı basit: Enayi olursan ölürsün.

Küller İstasyonu

Şiir

Serhat Keleş

Kendi yolculuğuna çıkan hasret...
Yetmedi mi yanması,
İÇ' imin,
adı küller istasyonu...

Kendi kendini hatırlayan anılar,
Asılı bir balkonda mandalsız.

Bir rüzgârın cesaretine kaldı ramak...

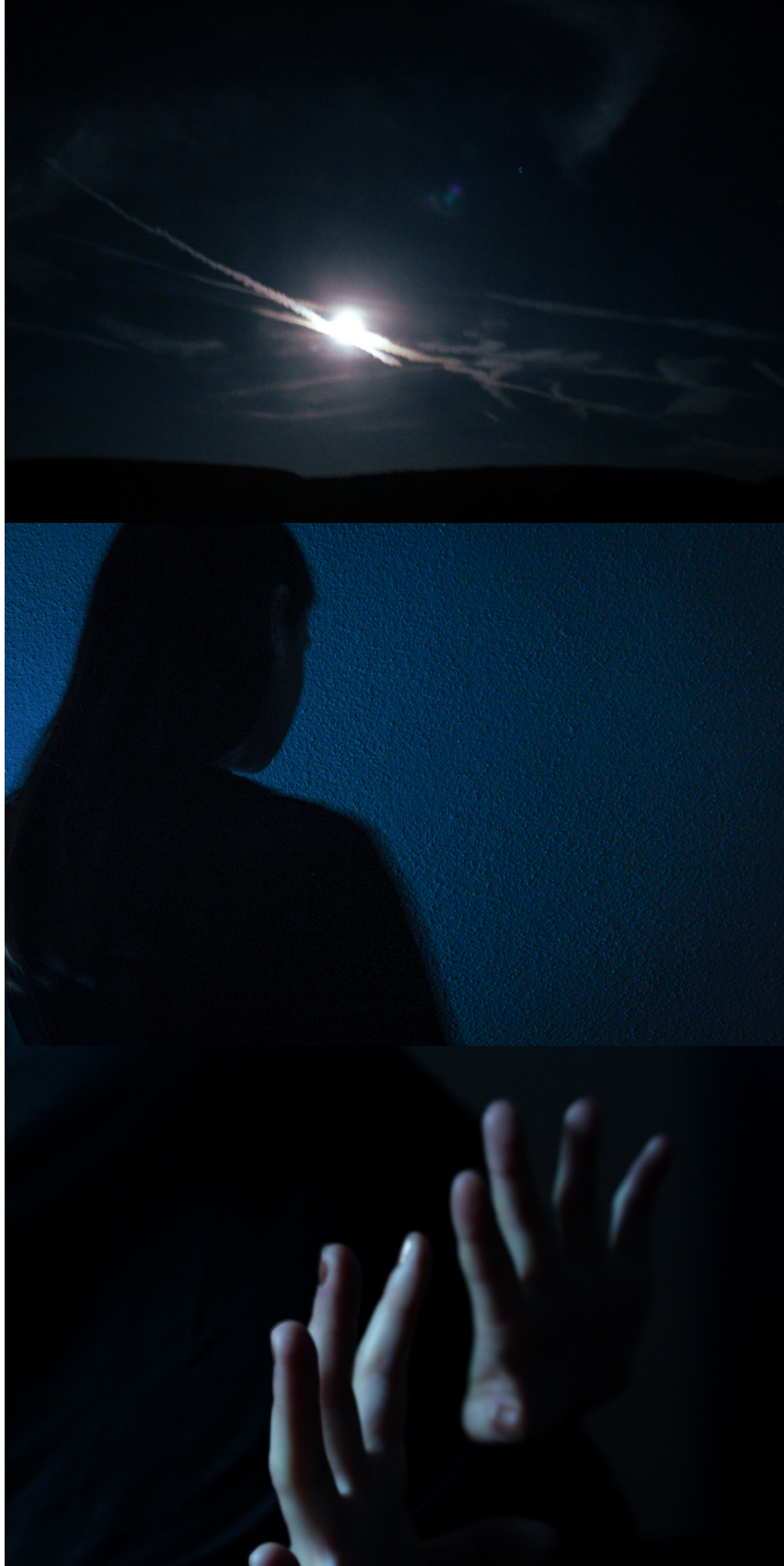
Kendi kendini kovalayan yelkovan,
Dursa üstümüzde aynı dakikada...
Hasret bu,
Göz göze uzanır, yaram gözüdür,

Kendi söküğünü dikemeyen terzi
Dikemez bu yarayı da,
Yara da yamanın kendisidir çünkü...

Tutma, 2017

Sena elen

Fotoğraf

Bir Yabancınnn Gecenin Bir Vakti Bir Kahveye Girişı

Öykü

Eren Sülün

Kapı gıcırdayarak açılırken kimi ablak, kimi uzun fakat her biri bezgin yüzler nizami bir biçimde bana doğru döndü. Hiçbiri ayakta değildi ve hepsi mekânın sahibi gibi duruyorlardı.

“Kahveci kim?” diye sordum. Yüzler bana çevrilip oyunlarına geri döndü. “Kahveci kim?” diye yineledim. Şişman olanları kalkıp aheste aheste ocağa doğru yürümeye başladı. O yürüdükçe sobanın sıcağıyla iyice havasız kalmış ortama ekşi bir koku yayılmaya başladı. Nihayet tezgâhın önünde durdu. Yüzüme ifadesizce bakıyordu. “Bir çay...” dedim. “Arabam yolda kaldı, dışarısı çok soğuk. Yardım gelene kadar burada bekleyeceğim.” Derin bir sessizlik oldu. Sonrasında kendini tutamayan bir kahkahayı ardı ardına patlayan kahkahalar izledi.

“Nedir komik olan?” diye söylendim. Kahkahalar kesilmedi. Bu kez bağırdım: “Nedir komik olan!” Hep birlikte dönüp bana baktılar. Orta masadaki fötrlü ve gözlükleri şaka gözlüğünden hallice adam kati bir tavırla duvarı işaret etti. Kafamı çevirip baktım. “Bağırmak yasak, cezası: 69 TL” yazan kırmızı beyaz bir levha asılıydı. Omzuma dokunan dolma parmakları hissettim. Bu parmaklar hiç güç uygulamadan yerime oturmamı sağladı. Burnuma gelen kesif kokudan bu parmakların kahveciye ait olduğunu sezdim. Önümdeki yeşil örtülü masaya içi çay dolu su bardağını sürdü. Kulağıma eğilip “Misafir usulü...” diye fısıldayarak yanımdaki sandalyeye oturdu. Çay kokusu, is kokusu, tütün kokusu, kahvecinin ekşi kokusu birbirine karışmıştı. Buraya gelmektense arabada beklemeliydim, diye geçirdim içimden. Kahveci gözünü duvarda asılı duran televizyona dikip izlemeye koyuldu. Tüm görüntünün yeşile boyandığı bu televizyonda –tüpü bitmekteydi belli ki- sonu gelmeyen bir krem reklamı oynuyordu. “Nesi var arabanın?” diye kendi kendine mırıldandı. Bunun bir soru olduğundan tereddüt etsem de “Bilmiyorum...” diye cevapladım. Yine kahkahalar patladı. Kendim bile kendi sesimi zor duymuştum oysa. Kahvecinin elinin havada bir orkestra şefi edasıyla daire çizip parmaklarını kapatması tüm sesleri kesti. “Bilmiyorsan çok beklersin daha.” dedi. “Burada hepimiz beklemeyi yaşıyoruz. Neyi beklediğimizi bile unuttuk.” “Niye canım?” dedim. “Yardım çağırdım gelip bakacaklar, en kötü çekici götürür.” Yan masadan göz torbaları neredeyse çenesine kadar sarkmış fakat yaşını kestiremediğim adam kıkırdamaya başladı. “Nereye gideceksin?” Ağzımı açtım fakat cevabı anımsamıyordum. Tüm kahve gözlerini bana çevirmiş, dilimin

dönmesini bekliyordu. Bir süre kimse pozisyonunu bozmadı. Cevap veremeyince herkes oyununa döndü. “Peki, nereden geliyorsun?” diye sordu kahveci. Tüm kafalar yine bana döndü. Tekrar konuşmak için ağzımı açtım, tekrar sessizlik... “Ne var bu çayın içinde?” dedim. Kahkahalar yine havada uçuşmaya başladı. Çok sinirlenmişim. Sığınmak için girdiğim bu kahvede bu bitik, amaçsız insanların benimle alay etmesi, üstelik onlara tatmin edici bir cevap verememek beni çileden çıkardı. “Al götür bu çayı!” diye bağırdım. Fötrlü adam aynı kati hareketle bana kuralı hatırlattı. Daha alçak perdeden “Götür bu çayı, bana kapalı şişede su getir; kendim açmak istiyorum.” dedim kahveciye. Kahvecinin yerinden kalkar kalkmaz yayılan ekşi kokuyla isteğimden pişmanlık duydum. Gözümü televizyona dikip sonu gelmez reklamı izlemeye koyuldum.

Kahveci ağır hareketlerle yaklaşıp bu kez su şişesini masaya sürdü. “Yola çıktım işte, kendimi mutlu hissettiğim bir yerde duracağım.” dedim gözümü televizyondan ayırmadan. “Yola çıkmanın ilk koşulu nereye gideceğini bilmektir. Yola çıktığına göre de nereden geldiğini bilmen gerekir.” dedi kahveci. “Bana yuva olacağını düşündüğüm bir yerde duracağım.” dedim. Kafalar tekrar bana döndü. Bu kez gülen olmadı. Derin iç çekişlerin ardından oyunlarına devam ettiler. “Yuva senin için ne ifade ediyor?” diye sordu kahveci. Fötrlü adam, bir ilkokul çocuğunun şiir okuma edasıyla “Canlıların barınmak, kendilerini güvende hissetmek ve kendi gibilerle bir araya gelmek için türlü şeylerden yaptıkları ve türlü biçimlerde hazırladıkları ya da buldukları barınak.” dedi ve oyununa döndü. “Benim kendimi güvende hissetmeye ihtiyacım yok.” dedim.

Gözlerim dolmuştu. Bunun mağrurluğuyla televizyonda sanki önemli bir şey çıkmış gibi daha da dikkatli bakmaya başladım. Sonu gelmeyen reklam tekrar başa sarmıştı. “Geri dönmeyi düşünmez misin?” diye sordu kahveci. “Belki de bir yuva aramana gerek yoktur. Geldiğin yeri yuvan yapmak için gayret etmen gerekiyordur sadece.” “Geldiğim yer çok geride kaldı.” dedim. “Nereye gideceğini bilmiyorsan o yardım asla gelmez.” dedi. “Belki de aramayı seviyorumdur, belki de benim gayretim aramaktır.” “O zaman neyi aradığını bilmen gerekmez mi?” “Yeter bu kadar zırvalık!” diye bağırdım. Fötrlü adam yine tabelayı gösterdi.

Ayağa kalktım ve kapıya doğru yürüdüm. Herkes oyununa dönmüştü. Kapıyı açtım. Dışarısı çok ıssız ve soğuktu. Kapıyı örtüp kalktığım sandalyeye geri oturdum. “Bana bir çay daha getirir misin?” dedim. “Bu sefer çay bardağında olsun.” Kimse gülmedi. Kahveci yerinden kalkıp aheste aheste tezgâha doğru yürüdü. Artık o ekşi kokuyu duymuyordum.

Belli ki bu gece de yoksun.

İstanbul'un bu kadar çok sokağı olduğuna inanmıyorum. Bir noktada gidecek yerin kalmaması gerekmez miydi? Benden başka?

Her sabah yeni bir mektup bırakıyorsun sanki başucuma. Bu kadar çok kağıt israfına gerek var mıydı? Hep aynı mektubu bırak demiyorum, yanlış anlama. Sadece, işte, bırakma.

Beni. Tabii ki beni. Başka kimden bahsediyor olabilirim? Her gün kapının önüne bir sandalye çekip umumi tuvalet kolonyası gibi beklemekten ben sıkılmıyorum mu diyorsun? Üstelik içerdeyim. Bari dışarıda olsaydım. Hiç değilse birileri yüzüme bakardı. Ya da yüzüme bakmaz ama şapkama bozukluk atardı. Bir şapkam bile yok, anlıyor musun? Her şeyi senin sanıp valizlere tıkmışım, kapının önüne koyduğum gibi almış birileri. Sürekli kokunu duyayım diye senin kıyafetlerini giydiğimi düşünmüştüysen bil diye söylüyorum. Zaten evde her gün adaçayı yakıyorum. Kokun vardıysa da kalmamıştır; adaçayı, öyle derler, kötü enerjileri dağıtır.

Belli ki bu gece de yoksun.

Olsun. Zaten ben de pek varım sayılmaz. Yine kapının önündeyim ama bütün kolonyalarım uçtu galiba, ya da adaçayı nihayet burnumun direğini kırdı belki de. Ona da olsun. Senin için kırılmış ilk şeyim değil.

Yarın, diyorum ki, dolaşmaya başlayayım ben de. Bu sokakların bir sonu varsa belki orada bulurum seni. Bir sürü mektup yazdım ben de sana, onları veririm. Çok israf olmadı, merak etme. Hepsi hepi topu tek cümle:

Belli ki bu gece de yoksun.

I.

“Eee?”

“İşte güneşli havalarda 100’le, normal havalarda 60, bulutlu havada da 30’la çekeceksin.”

“Flaşla çekeceksem?”

“Onu bilmiyorum ama herhâlde artırman gerekir.”

“Tamam mı bu peki? Olmuş mu?”

“Olmuş. Film de taktırdım içine, çek bakalım nasıl çıkacak.”

Ali, annesinin eski, kendisinin yeni Zenit’ini çantasına attı. Füsün Hanım askı almamış, boynuna takamadı. Otobüsü az önce kaçırdığından habersiz durağa indi. Bir on dakika kadar bekledi. Ekse miydi dersi acaba. Zaten bu derse tüm dönem boyunca sadece iki kere gitmişti, daha fazla ekerse ortalamasını düşürebilirdi. Son senesinde bunu hiç istemiyordu. Bulutlu havada neydi, 30 muydu? 36 pozdan ilki, karanlık bir yol oldu. Uzaktan gelen otobüsü görünce bugünün fotoğraf günü olmasına karar verdi, otobüsün nereye gittiğine bakmadı. Eski otobüs çok sallandığından ikinci poz, evlerin bulanık çatılarıyla.

“Alo, neredesin?”

“Ha abi, neredeyim... Bilmiyorum ki. Bindim bir otobüse evin önünden. Caddeye çıkacak herhâlde.”

“Ne demek o lan? Neyse, okula gitmediysen gel. Canlar burada, dolu gelmişler.”

“İyi, gelirim on dakikaya.”

Ali bir sonraki durakta indi. Fotoğraf günü iptal oldu. Çocukken akşam ezanına kadar top peşinde tere ve toza bulandığı boş arsayı geçti. Beş kuruşa hüpletmelik oralet aldıkları Halil amcanın bakkalından sola döndü. Beş kuruş muydu? Neye benziyordu o zamanların beş kuruşu? Şu saçma sapan dansa davet oyununu oynarken klas hareketleriyle etkilemeyi planladığı kızın önünde yere kapaklanıp kafasını yardığı kaldırımdan devam etti. Eli dikiş izini aradı. Her seferinde dokunur, hiç eksik etmezdi. Çantasını açtı, Zenit’ini çıkardı. İlk filmin günahı olmaz, şu bir tek benim tanıdığım boş kaldırımı da çekelim.. Büyüdüğü sokaklarda büyümeye devam ediyordu. Sokaklarını görmediği bir şehirde büyümek nasıl bir şey, merak ediyordu. Yapabilir miydi? “Vallahi gideceğim, Derin için falan değil. O

yaşayabiliyorsa ben de yaşarım orada.” Tekrar etti: “Derin için falan değil.”

Önce hayatında ilk kez nedensiz ağladığı, ardından ablasının arabasıyla gece turlayacakken bodoslama direğe dalıp ön farını kırdığı, son olarak da komşusunun köpeğini kaybettiği sokağı geçip Gülbahçe’ye vardı. Safinaz’dı köpeğin adı. Çok nazlı diye öyle koymuşlar adını. İki hafta sabah akşam aramışlardı Safinaz’ı. Evde olmayı hiç sevememişti zaten o köpek. Ali’ye kalırsa nazlı falan da değildi. Hatta dışarıda çok daha mutlu yaşamıştır. Hayvan her seferinde “Ne olur sal beni, kimseye bir şey demeyeceğim.” der gibi bakıyordu. Yok canım, Ali Safinaz’ı salmadı. Hem sosyal bir köpekti Safinaz, yolunu bulmuştur. Bu kış sert geçince tekrar aklına düşmüştü sadece. Gülbahçe’de Serkanlar’ın sokak. Ali yirmi iki senelik ömründe en çok Gülbahçe’den geçmiştir. Gülbahçe onun nereye gitse götüreceği yerdir.

II.

Ertesi sabah enkaza benzer yüzü ve bir süre sonra neyle doldurduğunu takip etmeyi bıraktığı midesiyle çıktı Gülbahçe’den. Sigara paketi arayan elleri telefonu buluştu cebinde. Telefonu çıkarıp annesinden gelen mesajı okudu: “Oğlum neredesin, aradım ulaşamadım. Gideceğiz değil mi?” Ali ve annesi her sene Haydarpaşa Garı’ndaki kitap fuarına gider. Annesi ve kitaplar, Ali’nin en çok sevdiği iki şeydir. “Annemi çekerim bugün bol bol”. Sahi kaç poz kaldı makinesinde? Çantasından hızla çıkardığı makinesine baktı, dün hatırlamadığı çok sayıda fotoğraf çekmişti anlaşılan. Son pozlarını da bugün kullanacaktı. Yeni bir şeyi tutkuyla yapmayı o kadar çok istiyordu ki, bu fotoğraf çekme işini kaçırmayacaktı. Annesiyle yaptığı kısa telefon konuşmasında saat ikide garın önünde buluşmak için sözleştiler. Ali, çekecek bir şey bulacağımla telaşıyla havalara bakınmaktan yolda birkaç defa tökezledi. Derin olsa şak diye bulurdu çekecek bir şey. Ali şimdi neleri neleri kaçırmıştır. Tepedeki güneşe uzanan kaldırım çiçeklerine basıp geçmiş, gökyüzündeki bulut Bremen Mızıkacıları’na benzemiş, uzun etekli bir kadının saçları rüzgârda yüzünü kapamış, eteği bacaklarını sarmıştır. Keşke Ali’nin de gözleri etrafa Derin’inkiler gibi baksa. Bunları düşünürken yürüdüğü yollara bakmayı da ihmal ettiğini görünce iyiden iyiye sinirlendi. Derin’in eliyle koymuş gibi bulduğu o macera dolu hayata, boyunu aşan planlar yapıp hepsini gerçekleştirmesine sinir oluyordu. Hiçbir şey Derin’in boyunu aşamazdı, Ali ise o boy sularda boğulurdu.

Füsün Hanım, garın girişinde etrafa bakınarak onu bekliyordu. Ali annesini görür görmez yapıştı makineye, gözünü hızla vizöre yerleştirdi. Kendisini gördüğü ilk anı yakalamak için netlik ayarlamaya çalışıyordu. Annesinin netleştiği, arkadaki garın naturalist bir tablodan çıkmış bir silüete dönüştüğü noktada durdu. Annesinin bakışları objektifiyle buluştuğunda bastı deklanşöre. “Oh, bu güzel oldu.” Füsün Hanım zamanın bir yerinden yolculuk yapmıştı fotoğrafa. Kı-

yafetleri, dönemi kestirmemize yardımcı olsa da seneyi söylememize izin vermiyordu. Bakışları ise asırlardır yaşayan bir kadının bakışları gibiydi. Ali, annesinin etrafında vızırdayan şehirle bu denli tezat, ilgisiz denebilecek derecede dingin bakışlarını daha önce fark etmemişti. Bugün garı onun gözünden gezecekti. Kendi gözünden de onun gördüklerini çekecekti. Günlük planlarının böyle belli oluşu Ali'ye huzur veriyordu. Uzun soluklu planlar hiç tekin gelmiyordu ona. "Yani yalpalaya yalpalaya gideceğiz o yolu, ya varamazsak?" Derin bunlara hiç takılmazdı. Ali'ye de öyle derdi: "Takılma bunlara." Ali de Derin kadar başarılıydı. Derin dans ediyor, Ali derste not tutuyordu. Derin seçmelere katılıyor, Ali sınavlara giriyordu. Ali de başarıyordu, Derin de. Ama Derin ne yapsa, bir iş sanki ilk defa öyle yapıyor, Derin'in ellerinde yeniden doğuyordu. "Neyse, biz de görelim bakalım ne varmış şu şehirde." Bu soruyu sorabilmesi bile büyük cesaretti. Cevabını hemen bulamayacağı soruları sormak ona göre değildi.

"Oh," dedi Füsün Hanım çantasından çıkardığı peçeteyle alnını silerken, "güzel gezdik."

"Çok kitap almadın ama bu sefer."

"Evet. Geçen sene aldıklarım duruyor hâlâ."

Ali annesinin kameraya poz vermesini istedi. Annesinin de, fotoğrafının çekildiğinin farkında olan her insanda olduğu gibi, kendini bir nebze daha rahat hissettiği bir gülüşü ve bakışı vardı. Füsün Hanım o bildik ifadesini kondurdu yüzüne. Sabırsız mimikleri gergin yüzünde zor bekliyor, bakana gerçekte nasıl hissettiğiyle ilgili hiç sır vermiyordu.

"Anne, böyle baktığında her fotoğraf birbirine benziyor."

"Benzesin, farklı olacak diye bir kaide mi var?"

Bastı Ali deklanşöre. Son pozunu çektiğini fark etti, rahatladı. İnsan tutkuyla sevdiği şeyi bitirdiğinde rahatlar mı? O yapacağını yapmıştı, gerisi fotoğrafçıydı. Filmi hemen banyoya vermek istiyordu fakat veremedi. İnsan tutkuyla seveceği şeye üşenir mi? Ali yapmayı iyi becerdiği işlere gelince çalışkan, zorlu acemilik yolunda yürüyemeyecek kadar tembel miydi?

Okuldan eve döneceği bir gün, Sirkeci durağında indi. On gündür çantasında gezdirdiği filmi, Derin'in söylediği pasaja götürdü. Hayyam Pasajı, fotoğrafçıların cenneti. Herhâlde Ali de artık buranın müdavimi olacaktı. Pasajın ilk katında şöyle bir dolandı. Varlık Fotoğrafçılık. Bu kattaki en eski kameralar bu vitrinde olduğu için burayı seçecekti. Eskiden beri yapılan ya da eski şeylerle ilgilenilen işlerin "iyi" olduğuna dair bir hissi vardı. Sıfatları çok fazla çeşitlendiremiyorlardı çünkü bir fotoğrafın ya da fotoğrafçının "iyi" den başka ne olabileceğini pek kestiremiyorlardı. Bunu da zamanla öğrenirdi.

Varlık Fotoğrafçılık'ın Ali Usta'sıyla tanıştı. Daha çok tamir işi yapıyordu

usta bu dükkânda. Babası da fotoğrafçıydı, tam tahmin ettiği gibi. Ali, fotoğrafçılık hakkında bilgisi varmış gibi davrandı. “Tabii,” dedi, “artık herkes dijital makine-lerle çekiyor, kalmadı analog kullanan.” Usta gülümsedi. Ali onun hoşuna giden bir şey söylediği için heyecanlandı. Usta, “Ben de onlarla çekiyorum, bunlar yok-luk gibi geliyor artık.” dedi. Ali, fotoğrafçı olmak istediğini, eğer bir gün fotoğrafları yıkarken onu da çağırabilirse ne kadar memnun olacağını söyledi. Gün ve saat konusunda sözleştiler. Ali içi rahat, yeni hobisiyle mutlu, çıktı fotoğrafçıdan.

III.

Fırının ve telefon alarminin sesi kafasının içinde yankılanıyordu. Kendini yastıktan kurtarabilmiş tek gözü ve kupkuru dudakları aynı anda aralandı: “Anne, ocak!” diye bağırdı. Fırın diyecekti, önemi yoktu, tüm kafası aynı anda ağrıyordu. Telefonuna baktı, alarmı beş kere ertelemişti. Hafif yanmış sucuklu ve kaşarlı milföy hamurlarını fırından çıkardı. Füsün Hanım duştaydı. Dolabı açtı, hiç soğuk su kalmamıştı. Boş şişelere su doldurup dolaba koydu. Salondaki komodinin ilk çekmesinden not kâğıdı ve kalem çıkardı: “Anne, uzun duşlar alacağın ya da uyu-yacağın zaman lütfen fırında bir şey bırakma. Her şey güzel olacak. Bol su iç. Seni seviyorum.”

Banyonun önünden geçerken kararsızlıkla küçülen adımlarını durdurdu, kapıyı tıklattı, “Anne, çıkıyorum.” Cılız bir ses içerden “Tamam oğlum.” diye seslendi. Ali birkaç börek koyduğu poşeti ve bir şişe suyu çantasına attı, evden çıktı. Annesini aklından çıkaramıyordu fakat o da endişelenirse sanki Füsün Hanım’ı koruyacak kimse kalmayacaktı. Oğlunun gözlerindeki kaygıdan iyice ürküyor, ka-buğuna çekiliyordu. Bundan beş yıl önce meme kanserini atlatmıştı. Geçenler-de geriye kalan memesinde fark ettiği bir şişlik sebebiyle doktora gitti, doktor mamografi istedi, sonuçları bekliyorlardı. Ali, kanserden sonra annesinin daha korkusuz biri olacağını düşünüyordu. Fakat Füsün Hanım gitgide daha pımpirikli olmuş, en ufak bir rahatsızlıkta doktorun kapısında biter olmuştu. Bu da onlar-dan biriydi, sonuçların iyi çıkacağına emindi. “İnsan kendisine bunu söylemeli.”

Tramvaydaki Sirkeci durağı anonsuyla, dün sabah için Ali Usta’yla sözleş-tiklerini tamamen unuttuğunu fark etti. Hemen inip Hayyam Pasajı’nın yolunu tuttu. Hızlı adımları ve eğik başıyla Varlık Fotoğrafçılık’ın önüne geldi, kafasını kaldırıp etrafa bakındı. Fotoğrafçı kapalıydı. Pasajın en işlek saatlerinden biriydi, usta bir yere kadar gitmiş olacaktı. Ali dükkânın önünde bir iki dakika bekledi. Sonra usul usul yandaki dükkânın vitrinine doğru yürüdü. Ustayı sormaya karar verdi. Tombul bir amca tezgâhın arkasından cevap vermek yerine, yavaş adımlarla ön tarafa, Ali’nin yanına geldi. “Tanır mısın ustayı?” diye sordu. “Evet, yeni tanışmıştık, nerede?” “Dün gece kaybettik kendisini, kalp rahatsızlığı vardı. Nur içinde yatsın.”

Ali pasajdan çıktı, hemen ayrılmak istemedi, bir sigara yaktı. Dün sabahı unuttuğu için öfkeliydi. Bu duygu tanıdıktı ona. Kim olduğuna ya da olmak istediğine karar veremiyor, verse de olabilir mi bilmiyordu. “Derin de düşünür mü bunları?” Hayranlık uyandıracak şeyler yapmak, anlatacak heyecanlı hikâyelere sahip olmak istiyordu. Çektiği fotoğrafları bile görememişti. Belki bir daha çekmeyecekti. “Her şey yarım kalabilir. Ali Usta için her şey yarım kaldı. Usta mutlu muydu?” Mutlu görünüyordu. Süreğen bir mutluluk hâlinin gerçek olmadığını bir arkadaşından duymuş, o da her fırsatını bulduğunda insanların gözlerinin içine bakarak söylemeyi alışkanlık hâline getirmişti. Hafif bir mide bulantısı hissetti, açlıktan mıydı? Telefonu titredi, elini hızla paltosunun cebine götürdü. Arayan annesiydi, doktordan çıkmış olmalıydı. Kalp atışları aniden hızlandı.

“Anne?”

“Oğlum. Çıktım şimdi, bir şey değilmiş ya.”

“Ah...”

“Akşama film gecesi yapalım mı? Mısır da patlatırız.”

Ali az önce ne düşündüğünü unuttu. Omzunu dikleştirdi, bir ağırlığın paltosunun sırtından kayıp gittiğini hissetti. Gülümsedi. Tüm yol sürecektir bir gülümsemedir.

Elbe'nin Köprüleri

Fotoğraf

Güney Coşka

koca bir şehri sararsın kollarınla / tüm şaşaasında ve ışıksızlığında / kargaşa ve sessizliğinde / onunla

iki çift yarım parçan / biri kıyısında tüm bekleyişiyle / biri uzaklığında devinimiyle / gene onunla

o an / bi'kayırtısızlık akar içinden / kırmızılıklara doğar / mor bi'kelebek özgürce kanat çırpır / ona

kaybetsen bile solanlarını / onlar düştüğü yerde can suyunu alır / sonsuzluk denen döngüde / ondan

İki Duple İçince

Öykü

Özden Selim Karadana

Gözlerimin içine bakıp sırtıyor Furkan. Konuşacak konu kalmadı, benden bir atılım bekliyor belli ki. Gülüşü değişmemiş hiç. Beşiktaş sahilde Tekel Votka içerdik biz bununla. Çenesi de düşüktü o zaman, şimdi kısımış biraz sesini. İllaki bir manita derdi olurdu, kilitlerdi beni saatlerce o soğuk betonun üzerinde, götüm donardı da yine de ses etmezdim. Derdi var ya çocuğun... Meselenin altından girer üstünden çıkar, her detayı bir bir anlattıktan sonra susar beklerdi. Yine aynı bu şekil sırtıp: “Bir şey demeyecek misin?” derdi.

Kendisi liseden sıra arkadaşım olur. Dokuzuncu sınıfta kanka olduk birden. Daha okulun ilk günü, İstiklal Marşı’nda geldi yanıma laf attı. Sonrasında olaylar gelişti. Fen seçecekmış bu. O sıralar zerre umrumda değil fenmiş, sosyalmiş, Türkçeymiş. Tek derdim teneffüs olsun topa vurayım, top yoksa da iki kız keseyim. Tutturdu sen de fen seçeceksin, ayrılmak olmaz. İyi, dedim hadi fen olsun. Ne olursa olsun. Olduk yine sıra arkadaşı. Başladı fizik, kimya, biyoloji. Okul bana yük. Furkan akıllı çocuk, o da benim gibi topa vuruyor, iki kız kesiyor ama eve gidince ders çalışıyor. Okulun bana yük olması, Furkan’ın benden akıllı olması yollarımızı ayırıyor. Lise üçte sınıf tekrarı yapıyorum.

Başlarda koyuyor alt dönemle okumak. Onlar da yadırgıyor beni ama zamanla alışıyoruz birbirimize. Bu sefer onlarla iniyorum Beşiktaş sahile Tekel Votka içmeye. İster istemez değişiyor arkadaş ortamımız Furkan’la. Rast geldikçe laflıyoruz teneffüslerde tek tük. O da azalıyor giderek. Mezun oluyor gidiyor okuldan. Ben kalıyorum alt dönemle. Yeni kankalarım...

Ben de ittire kaktıra mezun oluyorum bir şekilde. Denk geldikçe Facebook’tan hâl hatır soruyoruz birbirimize, sonra o da azalıyor gitgide. Yıllar giriyor araya da, iki yıl önce mesaj atıyor bana. Upuzun bir paragraf; öyle arkadaştık, böyle dosttık, araya zaman girdi ama olsundu. Düğünüm beklerim. Tabii ki gelirim dostum. Mutluluklar dilerim, diyorum. Gitmiyorum. Neden bilmem. Üşendim herhâlde. Bir ton tantana...

Geçen hafta Balık Pazarı’nın önünden geçerken rastladım Furkan’a. Sarıldık sıkı sıkı. Sevindim de gördüğüme. Utandım biraz ama laflayınca geçti o da. Tutturdu bize geleceksin diye. Çok güzel bir balkonu varmış. Rakı balık yapacaktı. Beni eşiyile tanıştıracaktı. Ona benden çok bahsetmiş. Neyimden bahsettiyse. Olur dedim, geleceğim dedim. Üç beş defa söz verdim, yemin ettirdi. Cumartesi akşamına sözleştik.

Sözümü tuttum. Furkan’ın o güzel balkonundayız. Önümüzde dört beş çeşit meze, salatalar, balıklar, bilmem neler. Biten yetmişliğin ardından açılan otuz beşlik. Eşi çok rahatsızmış erkenden yatmış, kusura bakmaymış, bir dahakine ta-

nıştırmışız. Kim hazırladı lan bu masayı o zaman? Kadıncağız uğraşmış didinmiş, güzel bir sofraya yapmış. Belli ki ardından bir husumet çıkmış, abla trip atıp çıkış almış. Bir saat lise muhabbeti yaptık. Edebiyatçı göt oğlu göt Cevdet, canımın içi Neşe Hoca, alt dönemden kısa etek Elif ve bok püsür. Bir saat de günümüz konuşuldu. Ne yapıyoruz, ne ediyoruz, ne hâldeyiz? Konu bitti. Gözlerimin içine bakıp sırtıyor Furkan.

“Bir şey demeyecek misin?”

“Ne diyim Furkan?”

“Düğüne neden gelmedin?”

“Gelmedim. Gelemedim. Ayıp ettim. Düğüne gelmemekten değil de, gelirim diyerek ayıp ettim. Söz verdim tutmadım diye yani. Yoksa ne? On, on iki yıl olmuş görüşmeyeli. On iki yıl... Hâlâ kankaymışız gibi davranmanın alemi var mı? He Furkan? Ben on yıl önce kimdim onu bile bilmiyorum ki. Liseli bir çocuktum işte. Boş kafa. Sen kindin onu da bilmiyorum, hatırlamıyorum. Neden kanka olduk? Bilmiyorum. İlla bi sebebi olması gerekmez de... Demin anlattıklarını bile yarım yamalak hatırlıyorum. Öyle güzeldi, böyle komikti. Tamam güzeldi. Ama o andayken güzeldi. Sen şimdi o bildiğin tanıdığın Sinan karşısında oturuyormuş gibi konuşuyorsun ama ben senin kim olduğunu bilmiyorum ki. Biz bu saatten sonra ancak baştan tanıyabiliriz birbirimizi, tanışabiliriz ama kaldığımız yerden devam edemeyiz.” diyorum.

Bön bön bakıyor suratıma Furkan. Bende de bu ara bi hâller var, iki double içince götü başı oynatıyorum.

O da Olabilir

Deneme

Kürşat Batuhan Tezel

Edilen ilk küfür

*Bir ana geri dönme şansım olsaydı ettiğim ilk küfüre şahitlik etmek isterdim. Ama bu sizden büyük birinin “Pezevenk de bakayım.” teşviği ile edilmiş meşru küfürlerden değil. Hür irademle sövdüğüm ilk an. Muhtemelen ağzımda çok eğreti durmuştur. Küfür ve sigara çok benzer alışkanlıklar. İlk başta diğer kullanıcıları gözlemleyip mekanizmasını öğreniyorsun. Sonra sana gitgide yaklaşıyor ve ona maruz kalıyorsun. İlk deneyim -siktir git. Kaçak göçek kullanımlar. En nihayetinde aleni tüketici.

Keyifliyken, sinirliyken, seks sonrası (yerine göre seks ortası).

Bazen çocuklara yapılabilecek tek şey iki tokat asılmaktır

*Onuncu ikazdan sonra hâlâ yapmaya devam eden, sizi annesine şikâyet etmek adına ağlama numarası yapan, telefonunuzu elinizden çekştirip sizi onunla bir mücadele haline sokan çocuğa verilmesi gereken tek cevap: Nereden geldiğini anlayamadığı iki adet tokattır. Bu hızda iki tokadın çözemeyeceği şımarıklık yoktur.

Led ampüllerin ortalama ömrü üzerine

*Yaklaşık 50.000 saattir.

Stand-up'ına gülünmeyen adamın gösterisi aslında komik mi?

*Gösteriyi bir bütün olarak ele alırsak, evet. Okan Bayülgen'in programına yaptığı girişe bakarsak Özcan Özçelik kostümsüz bir palyaço.

Bunun i-Çin

*2005 yılında Cem Yılmaz'lı Opet reklamları vardı hani. GİTT, Mike, Peluş, Mike Usta oyuncaklarını sadece Opet Kart'la veriyorlardı. Bu ürünler akaryakıt alışverişine promosyon olarak mı veriliyordu yoksa parasıyla mı?

Burası biraz havasız mı?

Kusura bakmayın hocam liseliler öküzdür. O girdiğiniz yer bir eğitim yuvası olmaktan çok bir ahır.

Sevdim dedin hiç sevmedin, sen kimleri mahvettin KARA MELEK!

Sanem Çelik ikiye ayrılır: Aliye öncesi ve Aliye sonrası.

Elbette Hayal Edilen ile *Deneme* Gerçeğin Her Daim Farklı Olduğunu Bilecek Yaştayım

Gizem Kargin

Evden apar topar çıktığımı hayal ediyorum. En büyük siyah bavulumu alıyorum. İçine dolaptaki bütün kışlık elbiseleri sığdırmaya uğraşıyorum. Kalbimde terk etmenin hem sevinci, hem de telaşı belirliyor. Oh be, ben yürüdükçe geride kalan her şey silinecek. Gideceğim yerde bana gerekli olacak bütün eşyaları düşünmeye çalışıyorum. Bugün düş almış mıydım? Saçlarım kötü kokuyor mudur? Bari iç çamaşırlarımı değiştirmek için vaktim olsaydı... Terk etmek hızlıca aksiyon alınması gereken bir eylem gibi görünse de yine de yaşamın gündelik ihtiyaçları beni yavaşlamaya sevk ediyor. Kendime kızıyorum o an. Burada bari yapma be! Terk etmenin bile planını çiziyorsun yani...

İyi ama nereye gidiyorum? Zihnimde bir hışımla otogar görüntüsü canlanıyor. Kalabalığın uğultusu, sucuklu tost kokusu, gece soğuğu, montumun altından çektiirdiğim kazağım, mescide yönelen teyzeler ve el ele şehirler arası yolculuk yapan sevgililer var. Bütün otogarlara birbirine mi benziyor? Yoksa hepsi birbirinden daha mı beter durumda, karar vermeye çalışıyorum. Kısa boylu, bıyıklı ve bir çöplüğe benzeyen otogarı daha kurumsal bir yer gibi göstermeye çalışan beyaz gömlekli, kırmızı kravatlı amcaların bağirtısı duyuluyor. "Çorum, Çorum, Çorum, Çorum"

"Ankara, Ankara, İzmir, Manisa, Bursa"

Sanki gelecek çizim bu amcaların elinde tayin ediliyor. Biri elimden tutup beni kendi firmasının otobüsüne bindirse bunu kabul edecek ve bir bilgisayar oyunu karakteri gibi oradaki habitatıma uyum sağlayacağıma eminim.

Terk ediş için otobüs bileti almak gerekiyor ama nereye? Eviniz de, sıcak yuvanız da, kestane pişirdiğiniz geceleriniz de sizin olsun. Ben gidiyorum. Belli belirsiz bir hisle onlara haksızlık ettiğim aklıma geliyor sonra. Hayır, benim derdim onlarla değil ki... Aile saadeti her zaman güvenli olandır. Fakat konfor alanım, artık ısırgan otlarının arasındaymışçasına bir his yaratıyor. Akşamları eve geldiğinde pijamalarını giyer ve çayını içersin ve başlarsın neden, neden, neden diye sormaya. İçinden biri haksızlık ediyorsun, haksızlık ediyorsun, diye fısılda-

dıkça "E ama beni buraya onlar getirdi. Kendim karar vermediğim bir şey için niçin minnet duyayım?" diye bir ses yükselir.

Bütün bunları tıpkı bir yetişkin gibi çoktan halletmeliydim. Her günkü akışta travmalarla baş başa kalan biri olmayı hayal etmemiştim. Elbette hayal edilen ile gerçeğin her daim farklı olduğunu bilecek yaştayım. Gerçek her zaman daha berraktır değil mi? Berrak derken açıklık, ortadalık demek istiyorum. Bir masa gibi. Odaya girersiniz ve masayı görürsünüz. Kimse aksini iddia edemez. Masayı yok sayamazsınız. Üstünden geçmek isterseniz çarparsınız. Görmezden gelip onun içinden geçemezsiniz. Katılık, içinde sivriligi de barındırır. Esasında sivri, katı, taş gibi, stakkato, sert, kafanıza kurumuş bok gibi seken bir şeyden söz ediyorum. Bu şey kendisini bir hayalden daha fazla hissettirir değil mi?

Mesela minibüste giderken bolca hayal kurmaktadır. Sonra ani bir frenle o küçük, daracık minibüste, o herkesin nefes almaya dahi çekindiği minibüste, o tüm hayatının ve gençliğinin hep o minibüste mi geçeceğini düşündüğün minibüste, birdenbire gerçekle yüzleşirsin. Yok saymadığın bazı gerçekler vardır. Bunları kabul etmek kişiyi iyileştirebilir. Fakat bir de olaya şöyle bakmak gereklidir: Ya kendini düşünmekten alıkoymadığın geçmişten ya da gelecekte gelen ve aslında şu anda olmayan hayali anların üstesinden nasıl gelinebilir?

Sınırsız bir düzlüğe giden bir ok gibidir hayal etmek. Tutamazsın. Herkesle birlikte gerçeğin masasındayken müziğin sesi artar. Şiddetlenir. Sanki bir kedi bir fareyi kovalamaktadır. Tıpkı o çizgi filmdeki gibi. Çalan klasik müzik tam da düşüncelerimin akışına benzemektedir. Gümbürtülü enstrümanlar, uyumsuz notalar, sonrasında başrolü kapan keman.

Umarım bu böyle devam etmez. Uzun süredir içimden geçirdiğim tek cümle bu. Evet, herkes çoğu kez hayal ve gerçeğin çelişkisine düşer. Bu kabul edilebilir bir durum diye kendimi telkin etmeye çalışıyorum. İlaç kullanma zamanım geldi mi yoksa? Ya da terk etme senaryosunu mu sürdürmeliyim? Tüm bu aklımdan geçenler hiçbir yere varmıyor. Sadece yeni yaşım bana kendi hayatımı kurmam gerektiğini söyledikçe, esasında hangi berbat alternatifi seçmem gerektiği konusunda kararsız kalıyorum. Gerçeğin kendisini hissettiren soğuk tarafıyla mı yüzleşmeli yoksa içinden çıkmak için amansız bir yarışta olduğum hayal dünyasına bir daha çıkmamacasına dalış mı yapmalı?

Aslında tüm bunların dışında aklıma sık sık gelen bir şey daha var. Ama onu duymamayı yeğliyorum.

A Woman Giving Birth to Flowers

Ayaz Yıldız

Fotoğraf

Kalbi Olmayan Adam

Öykü

Haydar Şahin

Her şey karanlıktı. Tepesinde yanan floresanın cızırtıyı andıran sesini duymaya başladı yavaş yavaş. Ses artarken birden sert bir soğuk bastırdı, çok üşüdüğüünü hissetti ve ardından floresan bağırmaya başladı. Sonra gözlerini açtı.

İçi buz dolu bir küvette, boğazından aşağısı buzun içinde kalacak şekilde ve çıplak olarak yatıyor olduğunu algılaması birkaç saniye sürdü. Başında hafif bir ağrı ve koyu yeşil bir his vardı. Kafasını zar zor çevirerek etrafına bakındı: Bir depodaydı. Sağında solunda sıra sıra raflar diziliydi ve rafların üzerinde Burcu marka mayonez ve ketçap kolileri duruyordu. Tam karşısında çelik bir kapı vardı ve kapının önünde turuncu tekir bir kedi dışarı çıkmak için kapıyı açmasını bekler gibi ona bakıyordu. Gördüğü şeylerin gerçek mi yoksa hayal mi olduğuna karar veremedi. Bilinci tam yerinde değildi; her şey ona çok komik göründü ve bir süre boyunca sırtıtmasına engel olamadı. Zihni inanmasına izin vermiyordu hâlâ olan şeye. Neyse ki o izin de çok geçmeden çıkacak ve öğrenecekti.

Küvetten çıkmak için ellerine ve ayaklarına hükmetti, ama çok güçsüzdü. Sağ kolunu zar zor buz yığınının içinden çıkardı ve küvetin kenarından destek alarak doğruldu. Görüş açısının yükselmesiyle birlikte, küvetin yanına bırakılmış olan bornozu, eski tuşlu cep telefonunu ve notu fark etti. Harfleri tam seçemiyordu, doğru düzgün okuyabilmek için biraz daha eğildi nota doğru ve şu yazıyı gördü: "HEMEN AMBULANSI ARA!" Midesinden çıkıp beynine doğru yükselmesi saniyenin yüzde biri kadar süren korku dolu bir sıcaklık onu kendine getirdi: Böbreği çalınmıştı!

Enerjisinin son damlasını kullanarak bir anda ayağa fırladığında sağa sola fırlayan iri buzlar, hâlâ ona bakan turuncu tekir için küçük bir havai fişek gösterisi sunmuştu. Eli ve başı telaşla böbreğini kontrol etmek üzere bedeninin arkasına doğru meylettğinde, tıraşlanmış göğsünün tam ortasından aşağı doğru giden yirmi santimlik yarayla ve yarayı kapalı tutan dikişlerle göz göze geldi. Öylece kalakaldı. Ayakta, elleri hayretle iki yanda açık kalmış ve çenesi gördüğü manzara karşısında aşağı doğru kaskatı kesilmiş hâlde beklerken hiç beklemediği bir anda başına gelen ve daha sonra pişmanlık duyacağı bir oral sekse izin veren biri gibi görüldüğünü fark etti. Kalbinin çalındığını henüz birkaç saniye önce fark etmiş biri olarak, zihninin duruma bir çözüm aramak yerine hâlâ ona komik gelen şeyler üretmesine sinirlenerek küvetten çıkıp telefona atıldı. 112'yi çevirirken notun arkasında bir de adres yazılı olduğunu fark etti. Bulunduğu yerin adresi olmalıy-

dı.

Telaşla ve çok hızlı geçen bir telefon konuşmasının ardından bornozu yerden alıp giydi. Görüşü yine yavaş yavaş kararmaya başlamıştı ve zihni şoktan kurtulmaya başladığı için üşüme hissi yeniden baş göstermişti. Ambulansı buzun içinde beklemesinin daha doğru olacağını düşündü; sonuçta bunu yapanların bir bildiği olmalıydı. Yeniden küvete girmek üzereydi ki, kedinin küvetten taşıp birikinti oluşturan sulardan içtiğini gördü. Kendini zorlayıp birkaç adım attı ve kapıyı açtı. Kedi, küçük bir memnuniyet mırıltısı eşliğinde arkasına bakmadan dışarı çıkıp gözden kayboldu. Kapıyı aralık bırakarak, orada ne olduğuna bile bakmadan geri döndü.

Bedeni yeniden dondurucu soğukla buluşup kendinden tekrar geçmeden önce son düşündüğü, buraya nasıl geldiği ya da dün akşam neler yaşandığı gibi, küçük bir zihnin böyle bir durumda sorgulamasını bekleyeceğimiz, durumu değiştirmede için hiçbir önem arz etmeyen basit, ilk akla gelen şeyler oldu.

Gözünü tekrar hastanede açtı. Aynı floresan ışığı aldı gözlerini. Ses yoktu ama bu defa. Bir ucu sol dirseğinin iç kısmında, diğer ucu da tepesindeki plastik serum torbasında olan plastik boruya ve göğsüne bağlanmış olan elektrotlara baktı. Güvende hissetti.

Bir süre sonra yanına gelen doktor, ona kalbinin çalındığını, ama durumun endişe verici olmadığını, birçok insanın kalbi olmadan da yaşayabildiğini, isterse organ nakli için sıraya girebileceğini ama bekleyen milyonlarca kişi olduğu için sıranın ona gelmesinin çok da mümkün olmadığını söyledi. Kendisinde ve hislerinde kimi farklılıkların yaşanabileceğini, ama kendisine verebileceği en iyi tavsiyenin hayatına böyle devam etmeye çalışmak olduğunu ve duygularının kaybolduğu gerçeğini sindirmeden önce -en azından şu birkaç hafta, duruma alışana kadar- şoka girmemek için şiirden ve klasik müzikten uzak durması gerektiğini de ekledi. Kafasında bir sürü soru vardı ama hiçbirini sormadı. İçinde bir boşluk hissediyordu, büyük bir boşluk.

Doktor odadan ayrılmadan önce, sadece meraktan ve kendisine biraz da komik geldiği için neden göğsüne elektrotlar bağlandığını sordu; ne de olsa artık bir kalbi ve nabızı yoktu. Doktor, durumun farkında olmayan ve ne yaptığını çok da bilmeyen bir stajyer hemşirenin işi olabileceğini söyledi ve polisin konuyla ilgili kendisinden ifade almaya geleceğini de ekleyip geçmiş olmasını dileyerek yanından ayrıldı.

Olaydan çok değil, yalnızca birkaç gün sonra -Kasım ortalarıydı sanırım- bir sabah gözlerini açar açmaz aklına, kimsenin olmadığı bir sahil ya da göl kenarında gün boyunca Yabancı'yı okuyup viski içme hayali geldi. Hâlâ okumamıştı.

Çok şey bekliyordu o kitaptan, geciktirmesinin sebebi buydu. Ama artık yapabildi, beklenti duyamıyordu ne de olsa. Korkacak bir şeyi de yoktu.

Yataktan kalkıp salona geldi, cama yanaştı. Şehrin manzarasına, dallarında yeşilin neşesiyle cıvıldamak yerine, yerlerde ölü sarının kasvetiyle arz-ı endam ederek katkı sağlama zamanı gelmiş olan kurumuş yapraklara baktı bir süre. Aklına, o güllü filmdeki adam geldi. Rüzgârla ve düşmüş yapraklarla dans eden plastik poşeti çektiği videoyu yanında oturan kıza izlettiği sahnede, her şeyin arkasında bir güzellik olduğunu ve bazen buna dayanamayacakmış gibi hissettiğini söyleyen o adam. O adama mı yoksa onun hissedebilme kabiliyetine mi bilmiyordu, bir hayranlık duydu içinde. Birinin uçuşan basit bir poşeti böylesine yoğun, yaşam kokan bir hissiyatla görebilmesi, onun için çok uzak bir durumdu artık. Bir gecede bambaşka biri olmuştu: Artık hissedemiyordu.

Kahve yapmak için mutfağa geldiğinde doğum gününün birkaç gün sonra olduğunu hatırladı. Her doğum gününden önce ruhuna çöken huzursuzluk hâlinin olmadığını fark etti. Korktuğu, kaçtığı ve ona hep hüznü gelmiş olan doğum günü pastası imajını getirdi gözünün önüne kendini denemek için: Hiçbir hareketlenme yoktu midesinde. Dümdüz bir şekilde kahve çekiyordu işte. Eksik ya da fazla hiçbir şey yoktu. Hayatında ilk defa o an, kendini herkes gibi hissetti. Yitirdiği bir şey vardı evet, ama belki de yaşamak böyle bir şeydi? Belki de yaşamıyordu bu zamana kadar? Kahve çekerken sadece kahve çekiyor olmak gerekiyordu belki, kafanda üç yüz milyon tane şey olmadan. Mesela bir köprünün altından yürürken, oradan her geçtiğinde yaşadığın bol gülüşmeli ritüeli hatırlamak değil de sadece o köprünün altından yürüyüp gitmek gibi. Ya da her sigara yakışında o sigarayla hayatından ne kadar çaldığını düşünmek yerine sadece onu yakıp içmek; Kadıköy'den bindiğin vapur Haliç'in Boğaz'a karıştığı, yunus balıklarının genelde görüldüğü yerden sola doğru kıvrılıp Topkapı Sarayı'nın önünden her geçtiğinde, Kanuni'nin İstanbul'un en güzel manzarasına uyandığını ama dünyanın şarkılara bile konu olacak kadar ona kalmadığıyla eğlenmek değil de, sadece Karaköy'e gidiyor olmak gerekiyordu. Hatta belki de yolun hastaneye her düştüğünde çaresi olmadığını tüm hastalıkların tonları altında ezilmek yerine sadece muayeneni olup evine gidiyor olmak gerekiyordu.

Kahvesi hazır olduğunda, yaşayabilmek için hissedememek ve hatırlayamamak gerektiğine karar vermiş bir insandı artık. Neden kendini bildi bileli hep olduğundan daha yaşlı hissettiğini anlamıştı: Yaşlılar yaşamak yerine hatırlarlardı. Bir pencere kenarında, hırsız girmesin diye koyulmuş demir parmaklıkların ardında bütün gün sokağı seyrederken hep hatırlarlardı eski güzel günleri. Bir ya da birkaç saksı eşlik ederdi genellikle bu keyifli hareketsizliğe. Ama artık yaşlı değildi, hiç olmadığı kadar genç hissediyordu aksine. Yaşıyordu işte hatırlamak ya da düşünmek yerine. Kalpsizlik ona iyi gelmişti. Aslında kendisi değildi iyi geldiği, sadece iyi gelmişti ama iyi geldiği kişinin kim olduğuna dair bir fikri yoktu.

Bir tek annesini arayıp ona durumdan bahsedememek canını sıkıyordu. “Anne oğlunun artık bir kalbi yok. Onu doğurduğun günün bilmem kaçınıcı yıldönümünden birkaç gün önce kaybetti onu.” diyememişti nedense. Üzölmesin diye belki.

Tekrar salona geldi elinde kahveyle. Gözü, kenarda duran viski şişesine takıldı. Bir filmde gördüğü ve henüz bir şeyler isteyebildiğı zamanlarda hep yapmak istediğı bir şeyi yaptı: Kahvesine biraz viski koydu; başka bir şey düşünmeden, hissetmeden. Sadece yapmış olmak için.

Camın önünde oturup, ölü sarıyı, yağın yağmuru ve kasvetli griyi seyredip kahvesini yudumlayarak birkaç dakika geçirdi. Sonra koltuğa oturdu, Pamart’ın Medellin’ini açtı ve kalbi olmayan bir adam hakkında yazması gereken bir öyküyü yazmaya başladı.

Serhat Keleş

Kınından çıkmış bir tren,
kesti yüreğimi...

Gitme diyemedim.

Gitme!

demek için,
Bir madenci kadar cesur olmak gerekti.

Olamadım...

Ne cebimde 28 kuruşla öldüm,
Ne de sürgün edildim evimden uzaklara.

Denemedim tam 24 kere canıma kıymayı,
Ben,
Kan tükürmedim anamın avuçlarına.

Sevdiğime mektubum ulaşsın diye,
Yapmadım, 25 kuruşluk bir pul için hamallık...

Adım,
Serhat,
Hak etmedim şair olmayı...

Gerisin Geri

Görkem Çolak

Öykü

*“En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde
Canımın içi demesini
Canım ağzıma geldi demesini
Kırmızı gülün alı var demesini
Nerden ince ise ordan kopsun demesini
Atın ölümü arpadan olsun demesini
Keçiyi yardan uçuran bir tutam ottur demesini
İnsanın insanı sömürmesi
Rezilliğin dik âlâsı demesini
Ne demesi be
Gümbür gümbür gümbürdemesini becereceksin”
— Üç Dil, Bedri Rahmi Eyüboğlu*

[Görüşmeci, bitkinliğini gizlercesine, derin bir nefesle ciğerlerini doldurdu.]

— Vizyonunuzu tanımlamak için, “Batı’da olan her ne varsa,” ifadesini kullanabilir miyiz?

— Ne yalan söyleyeyim, hiç bu açıdan yaklaşmamıştım meseleye. Demek “Batı’da olan her ne varsa...” Bir düşüneyim.

— Tabii. Vaktimiz var, acele etmeyin.

[Birkaç dakikalığına, yalnızca mutfakta çalışan aspiratörün uğultusu duyuldu. Odaya kulak kesilen biri, takırdayan dişlerin gıcirtısını da işitebilirdi. Ancak gıcirtının sahibini seçemezdi.]

— Sanırım böyle söyleyebiliriz. Daha doğrusu, Doğu’da olmayan her ne varsa benim için vizyonla işlenmiş bir motiftir. Evet evet, böyle diyebiliriz.

— Bu lafları size okulda mı ezberlettiler?

— Herhalde öyledir.

— Peki, sizin için Doğu ile Batı arasındaki sınır neresidir?

— Burasıdır.

— Bu oda mı?

— Ta kendisi.

— Olabilir. Şehrin göbeğinde sayılırız.

— Sayılırız değil, öyleyiz.

— Geçen haftaki görüşmemizde anlattığınız fıkra, belki de bu yüzden bu denli

yer etti sizde. Demek istediğim, bu size enjekte ettikleri Doğu-Batı takıntısından sebep.

[Her ikisi de turp gibi bir iletişim adına canhıraş mücadele etmekteydi.]

— Fıkra mı? Pasajda karşılaştığım manzaradan mı bahsediyorsunuz?

— Ta kendisi. Fıkra diyemez miyiz bunun için?

— Siz dersiniz, çünkü benden dinlediniz fakat ben diyemem. Ben oradaydım.

— Ne yaşanmıştı pasajda?

— Gençten bir çocuk kitapçılardan birine dalıverdi, “İnsan Beyni kaldı mı?” diye sordu.

— Bu sırada siz neredesiniz?

— Hemen bitişiğindeki kitapçıda. Sıra bekliyorum. Oğlanın İngilizce kitapları için.

— Kitapçı ne yanıt verdi?

— Bana mı?

— Hayır, insan beynini soran çocuğa.

— Neden tüm mevzuyu yeni baştan anlattırıyorsunuz?

— Anlayacaksınız. Sonra ne oldu, ne söyledi kitapçı?

— Böyle anlatınca, el kadar cam fanusun içinde olup biteni izliyormuş gibi hissettim.

— Maksadını aşmasın ama ikisinin çok da farklı olduğunu söyleyemeyiz. Fakat niyetimi anlamaya başladığınızı söyleyebilirim. Devam edin lütfen.

— Kitapçı, işaret parmağıyla gençten bir dakika beklemesini rica etti. Birini aradı, depocuyu sanırım, kitabın adını sordu. Suratının hâlinden anladım, kitap ellerinde kalmamış. O da telefonu kapatıp öbürlerine sordu.

— Başka kitapçılara mı?

— Hı hı.

— Epey debelendi yani.

— Tabii. Baktı olacak gibi değil, çocuğa döndü, “İnsan Beyni kalmamış kardeşim,” dedi. Ardından sıradakine döndü, “Size ne lâzım?”

— Bence bu tam anlamıyla bir fıkra.

— S-siz nasıl kabul ederseniz.

— Bu toplumda insan beyninin varlığına dair bir nüve kalmadığını mı düşünüyorsunuz?

— Sizce kaldı mı?

— Aynı fikirdeyiz. Alkol kullanır mısınız?

— Epeydir ağzıma sürmedim.

— “Epeydir” ifadesinden kastınız nedir?

— On senesi vardır.

— Niçin arayış bu kadar açtınız?

— Direksiyon başındayım.

— Sürekli mi?

— Hemen hemen öyle.

— İş hasebiyle mi?

— Bazen evet, bazen hayır. Böyle yaşamam gerekiyor.

— Psikoloğunuzmuşum gibi hissetmek yahut hissettirmek niyetinde değilim fakat anlıyorum.

[Görüşmecinin ağzında A kalite bir tebessüm, ceviz masada iri kıyım bir viski şişesi belirdi.]

— Demek ki artık içebilirsiniz. Ağırdan almanızı öneririm, alkol toleransınız şu sıralarda tansiyonunuzdan bile düşük olabilir.

— İşe alındığım anlamına mı geliyor bu?

— Tabii ki hayır. Geçtiğimiz görüşmeleri saymazsak, yirmi dakikadır şakağınızda bir tabancayla beni ikna etmeye çalışıyorsunuz. Ayrıca, şu esnada araba kullanmadığınızı da söyleyebiliriz. Otobüsü kaçırmış bir milletin çocuğu olabilirsiniz, ama biraz rahatlayın istiyoruz.

— Kastınızı anlıyorum ama ben gayet iyiyim.

— Nasıl isterseniz. Müsaadenizle, ben başlıyorum.

— Rahatınıza bakın. Peki, ben size iki soru sorabilir miyim?

— Memnun olurum.

[Görüşmeci, sandalyenin süngerine değmesiyle sırtının ne denli ağrıdığını anımsamış olacak ki, gözleri görece kısık hâlde derin bir nefes verdi.]

— Bir hafta boyunca telefonlarımı dinlemek size nasıl hissettirdi?

— Pek eğlenceli sayılmaz. Durumdan haberdar olduğunuz için ihtiyatlı konuşmalarda bulundunuz. Dinlerken plastik bir sandalyeyi kemiriyormuş gibi hissettim. Evvelki hafta telefon konuşmalarınız çok daha heyecan vericiydi.

— Evvelki hafta da dinlediniz mi beni?

— Tabii.

— Hiç haberim olmadı.

— Sözleşmenizde yazıyordu bu.

— Gözümden kaçmış. Hem sözleşmede yazanlar, işi alırsam geçerli sayılacaktı.

— Almadığınızı söyleyen olmadı.

— Alındığım ile ilgili malumatım da yok.

— Senelerin bahsettiği tecrübeyle şunu söyleyebilirim size: Siz bu odadan son defa çıkarken –er ya da geç olacak bu– ne misafiri olduğumuz özel hayatınız, ne de sizin ruhunuz dahi duymadan ölçtüğüm abidik gubidik kabiliyetleriniz görünür kalacak. Bize gerekenleri, bize gerektiği ölçüde aldık. Bana güvenin. İkinci sorunuz neydi?

— Rica etsem bana da bir bardak doldurur musunuz?

— Tabii. Dediğim gibi, ağırdan alın. İkinci sorunuzun bu olmadığını varsayarak araya gireceğim. Artık son mülakatın finaline yaklaşmış vaziyetteyiz. İş aldınız diyelim, etrafınızda neler olacak?

— Bilmem. Bugüne dek neler olduysa yine öyle olacağını sanıyorum. Aynı oyunun bilmem kaçınıcı perdesi. Hem etrafımda neler olacağıyla pek de ilgilenmiyorum.

— Peki, bugüne dek neler oldu? Saatler boyunca dolgun primlerinizden bahsederek aylardır iş arayan bir dostunuza cehennem provasını yaşattınız mı hiç? Ozon tabakasını delecek kadar fazla konuştuğunuz oldu mu, sırf size ait olan ve olmayan paralar hakkında? Marka çizmelerinizin mahir topuklarıyla, statüsü siz-

den düşük birini bir defa olsun ezmişsinizdir herhalde.

— Neden böyle davranayım ki? Kötü bir insan mıyım ben?

— Kötülükle ilgisini de nereden çıkarttınız? Bir sürü insan neden yapıyorsa o yüzden yapacaksınız tabii; zevkine. Bunda çekinecek bir şey kalmadı. Gerçekten eğlenceli olan çoğu aktivite, kanunlarca yasak artık. Bu bahsettiklerim, hâlâ büsbütün yasal. Eğlenmekse herkesin hakkı.

— Bugüne dek el âleme anlatacak fıkralarım oldu hep. Doğrusu, pek arkadaşım da yoktur benim, fakat ilerisi için kesin konuşamam. Önce kibirlenebileceğim bir işim olmalı ki bu unvanın sarhoşu olabileyim. Döviz kurlarından bile süratle yükselmeli adım, kendimi kravatlı bir Zagor zannedebilmeliyim. Bahsettikleriniz için bunlar mühim. Bugüne dek bunları hiç tatmadım. Bu söylediklerime ilişkin de sarf edecek birkaç beylik lafınız vardır kesin.

— Elbette, benim işim bu. Ancak, iki kelime yeter sanıyorum tüm anlattıklarınızı özetlemeye.

— Ne gibi?

— Belleğin Azmi, tabii ki.

— Anlayamadım doğrusu.

— Zıyanı yok. Asıl anlamanız gerekeni anladınız artık. Kitapçada olup bitenleri size gerisin geri anlattırma gerekçemden söz ediyorum. Dibinizde filizlenen güya anlamlı yaşantıların, alnınızın birkaç karış üstünde susmak bilmeyen tik-takların ne kadar can sıkıcı bir hâl aldığını görmenizi istedim. Sebebini sorarsanız, bizimle çalışacak kimseler bundan haberdar olmalı. Zamanı ve onun mirasını bazen unutmali. Onlara, buna yetecek kadar iyi paralar ödüyoruz. Hem, nedenler ve sonuçlar arasındaki ilişkiyle pek kimse ilgilenmiyor artık. Şu saniyeden itibaren, en azından tepeden tırnağa kiralık zihinlere talip olduğumuzu anlamaya hazırsınız. Yani, daha sık ifade edildiği tabiriyle, kariyerinizde Amerikan rüyası kadar kaygan, Şanel kokulu yeni bir sayfaya.

— İkinci sorumu sorabilir miyim?

— Tam zamanıdır, buyurun.

— Bu oda binanın kuzey cephesinde kaldığı için mi bu kadar rutubetli, yoksa aslında bir mezarlık olduğu için mi?

— Siz hangisini diliyorsanız, cevap da o.

— Ölçeğiniz başka hünerim kaldı mı?

— Aslında, tamamız diyebilirim. E, içkinize dokunmadınız.

[Yekpare sükûnet.]

— Anlıyorum. Mülakat sonucunuzu yarına dek öğrenmiş olursunuz.

— Kolay gelsin.

[Aday odadan çıktığı gibi, görüşmeci de mâlumu sessizce ilan etti, ertesi sabahın epey kör bir anında adaya ulaşacak mesajı, iri kemikli harflerle yapay zekâyâ bildirdi: “TEBRİKLER, İŞİ KAÇIRDINIZ.” Hiç vakit kaybetmeden, upuzun koridorda bekleyen adaylardan birini çağırdı ve ona şöyle sormayı diledi: Size ne lâzım?]

Bir Adam, Bir Vatoz ve Bir Meme

Öykü

Günsu Özkarar

Gece on ikiyi vurdu mu holdeki guguk saatini duyan vatoz başını akvaryumdan dışarı çıkarıyordu. Yatağa hemen hemen yeni uzanmış olan Ata Bey tam uyuyacakken vatozun çıkardığı şıp sesine cin kesiliyordu. Vatoz kafasını geri sokana dek nefesini tutarak bekliyor, onun tekrar akvaryumun derinlerine dalması ile derin bir oh çekerek az sonra horlamaya başlayacak karısı Valide Hanım'a sırnaşıyordu.

“Uyudun mu hanım?”

Valide Hanım, horlamasının arasından ses veriyordu.

“He ya... Elleşme.”

Ama Ata Bey dinler mi? Yavaş yavaş sırnaşıyordu. Aslında istemeyerek... Çünkü aklında vatozun hayat mücadelesi. Tüm gün çalışmış o vatoz. Diğer balıklar akvaryumda o köşeden bu köşeye giderken, vatoz tüm bakterileri yemiş, camları temizlemiş. Artık çalışmaktan, diğerlerinin sorumluluğunu sırtlanmaktan bitap düşmüş, biraz nefes alabilmek için kafasını sudan dışarı çıkaran o vatoz.

Nasıl da farklıydı ve nasıl perişan. Ah o vatoz. Her şeyi üstlenmekten, içine atmaktan şiştikçe şişiyor, genişledikçe genişliyordu her geçen gün. Bazı vatozların boyu hiç değişmez. Bizimkinin, görevinin ağırlığından değişiyordu.

Valide Hanım'ın horlama olasılığı zevk aldığını gösteren nefes alışverişlerle yer değiştirdiğinde, Ata Bey bu akvaryum gittikçe büyüyen vatoza yetmezse diye panikliyordu. Karısının iri memeleri onu vatozun gelebileceği boyutla ilgili korkutuyor, bu vatozu ne yapsam da rahatlatırsam, tüm yükü nasıl üstünden alsam diye dertleniyordu. Dertlenişinin içtenliği, kendisini biraz da vatoza benzetmesinden-di.

“Ulan, tek farkımız: Ben nefes almak için başımı nereye uzatacağımı bilmiyorum.”

“Ne dedin bey?”

Ata Bey, Valide Hanım düşüncesini mi okudu, içinden geçen dışarı fısıltı olarak mı çıktı bir süre emin olamadı. Başını karısının iri memeleri arasına gömdü nefessiz. O memelere kızılıyordu. Çok kızılıyordu. Kızdığını hatırlayınca, ısırık alıp küçük bir parçayı yutuveriyordu. Sonra bir parça daha... Valide Hanım'ın memesinden parçaları vatozun intikamını alırcasına çiğniyordu.

Şıp. Su sesine uyanan Ata Bey, usulca Valide Hanım'a dönüyor ve karısının usul usul horladığını görünce kopardığı o memenin merakına düşüyordu. Karısını uyandırmadan geceliğin üstünden, memeden ne kadar büyüklükte bir parça koptuğunu anlamaya çalışıyor ama Valide Hanım'ın memelerinin daha büyük olduğunu fark edince dehşete düşüyordu. Yoksa hiç olmamış mıydı böyle bir şey? Uykuya mı dalmıştı Ata Bey? Aslında tek isteği aşktı Ata Bey'in. Ama aşka izin vermiyordu bu sürüngeçenler, bakteriler...

Memeler adeta bir kertenkele gibiydi. Koptuğu yerden yepyeni, daha güçlü ve daha taze şekilde büyüyorlardı. Vatoz da şişiyordu, karısının memeleri de...

Hâliyle Ata Bey'in içi de...

Ama onun kafasını dışarı uzatıp nefes alabileceği bir akvaryumu yoktu. Bunu da kimse anlamıyordu. Çaresizdi.

Çaresizliğini hissedince iç çekiyor, vatoz kafasını suya tekrar sokana dek bekliyor, sabah olunca karısının alarmı ile uyanıyor ve onun memesinde eksik parça var mı diye bekliyordu. Vardı bu kez. Ama Valide Hanım memesindeki eksikliği ya fark etmiyor ya da tekrar büyütme becerisi olduğundan sesini çıkarmıyordu. Ata Bey karısının memesinin kopuşuna sesini çıkarmayacağından emin olmadan, başına dek çektiği yorganın altından çıkmıyordu. Nefesini bile gizliyordu. Ne zaman ki sessizlik onu güvende hissettiriyor, ilk iş biricik vatozuna bakıyordu. Vatozun uyuduğunu görünce içine biraz su serpiliyor, işte o zaman o günkü vardiyasına hazır oluyordu.

Akşam vardiyasından dönünce ise yorgun argın yine aynı şeyler yaşıyordu. Vatoz şişmiş, her bakteriyi yemekten bitap düşmüş, Ata Bey tam uyuyacakken kafasını akvaryumdan dışarı çıkarmış, şıp sesine Ata Bey, kurulu saat gibi karısına yanaşmış. Valide Hanım razı olmuş, sevişirlerken karısının şehvetini doyuramayacağından panikleyen Ata Bey karısının memesinden bir parça koparmış, akli vatozun çaresizliğinde, içi şişmiş, vatoz şişmiş ve karısının memeleri yine şişmiş, Ata Bey kızmış, artık bu meme daha fazla kertenkele kuyruğu olmamalı diye dua etmeye başlamış... Aşk nerede, nereye kayıp bu aşk?

Yeter!

Gerekirse artık fark etmeliydi Valide Hanım. Bu sistem değişmeliydi, çalışmaktan, düşünmekten çok ama çok yorgundu Ata Bey.

...ve dua öyle güçlü ki, Ata Bey uyandığında, tam da ben dün gece karımın memesini ısıtıp kopardım mı diye düşünürken, akvaryumdan siyah bir şey atlıyor. Atlayan vatoz. Yerde çırpınıyor. Ata Bey onu alıp suya atsa mı diye düşünürken, eli bir sıvıya dokunuyor. Karısının memesinden akan kan bu sıvı. Ata Bey hiç düşünmeden akvaryumun tüm suyunu karısının memesine döküyor. Ölen karısının memesine, kanı durdurmak için. Vatoz son nefesini verirken...

Ata Bey vatoza bakıyor dikkatle ve ağzından çıkan kocaman kalbi görüyor. Vatoz son nefesi ile birlikte bir kalp yumurtluyor ve Ata Bey o kalp içine yerleşmişçesine sıcacık hissediyor. Karısının memeleri sanki onun olmuş, ne bir ısırık, ne bir eksilme...

Ata Bey ölmüş karısı ve vatoza bakarken adeta aşkı buluyor. İşte o zaman anlıyor, aşkın teselli duygusunun ta kendisi olduğunu. Kabul ediyor ve bu duyguya sarılıyor... Ağlayarak ve akvaryumdan da çok gözyaşlarıyla...

Büyükbabam Ölüyor

Öykü

Özge Öztürk

Getirip yatırdılar sere serpe salonun ortasına. Hangi kumaş değse yakıyor-muş tenini. Acı çekiyorsun. İlk kez çıplak görüyorum çocukluğumun bir doksan üçlük devini. Yavaşça yan döndü büyükbaba. Uzun zamandır böyleymiş, doktor-lar hazırlıklı olun, demiş. Kime dedi? Bana kimse bir şey demedi. Şşşt! Başpar-mağı işaret parmağına vuruyor sürekli. Kendinde değil. Başparmak. İki milyon yıl. Babama vurma büyükbaba! Şşşt! O senin oğlunsa ben de onun kızıyım. İki milyon yıl. Bana vurma baba. "Şşşt!" dedim. Böyle üstesinden gelemezsin örse-lenmişliğinin. Derdest! Çocukluğumun katilleri tutuklansın! O başparmaklar kav-ramaz olsun sopaları. Şşşt kızım, tamam!

Doktorun hükmüdür! Yerde yatan üryan, sadece yakınları tarafından gö-rüle! Odaya doluştuk. Yakınları onun yakını olmaktan cezalı ve suskun. Kapının dışında susmayı ölmek sayanların uğultusu, içerde konuşacak bir şeyi kalma-yanların soluğu. Öylece bekliyoruz! Şşşt! Büyükbaba, kısa bir nefes alıyor camı buğular gibi yavaş yavaş veriyor onu. Soluğu bile lal etmeye yetiyor odadakileri. Eskiden de zamanı dondurmaya bilirdi kendileri. Bir balonun sönüşüne benziyor soluğunun sesi. Cama vuran yağmur damlasına, şöminedeki odunların çıtırtısına karışıyor. Yaşıyorken özdü sözü, ölüyorken de nefesi uzun ve sessiz. Ne az konu-şurdu. Hiç sohbet ettiğini duymadım. Emir buyururdu, öfke yoğururdu, aşılma-ması gereken sınırları duyururdu.

Bir tek bana gülümsediğini gördüm. Bir fiske bile vurmadı bana babamın korkulu rüyası. Şu duvardaki büyük büyük babaya benziyormuş yüzüm. Üniver-sitedeyken elimde pankartla gördüğünde bile dönüp gitmişti yoluna. Defalarca anlattım sana baba; evet gitti. Şşşt! Kızacağım ama şimdi bak! O zaman o da öyle bakmasın çerçeveden anne. Gitti diyorum inanmıyor. Gördü işte! Şşşt! Ve hiç-bir şey yapmadı. Hayır baba! Anladı benim ben olduğumu. Kızım sus! Anlamıştı. Alkol komasından ölmeseydin... Açma baba o ağzını. Hayır, sus bu kez. Hayır ağ-zından düşen bozuk çiçekleri toplamayacağım artık. O zaman, sen ölüydün baba! Kızım, annem, yavrum. Ya sabır! Ölmüştün ve büyükbaba bir akşam bana "Sizi feministler okutmuyor kızım, bunu bir düşünün." demişti. Niye böyle dedi o za-man? O gün beni orada gördü çünkü. Gördü diyorum. Terliği yapıştıracığım şim-di ha! Son zamanda bu huy da başladı. Bak tekrar etme beni bak!

İnliyor. İnlemesine amca. İnleme! Sus kızım! Gidik gidik konuşma bak el âlemin içinde. Ne konuştum ki anne? İnlemesin amcam da. Koltuk yaylanıyor. Yaylanıyor koltuk dık dık dık dık. Nereye gidiyoruz? Yabancı bir yaşam belirtisi mi aldık? Sus kızım. Şaka da mı yapmayalım? Amcama laf yok ama. O titreyen diz değil bence, bunun adı da titreme değil. Işınla bizi Scotty! Sabır! Hep adını

yanlış koyduklarınızın acısı bunlar. Böyle ölmez diyordum niyeysen. Hep bir gün... Sus kızım. Hadi anneciğim sus. Bir gün gelecek ve amcam öldürecek onu. Tövbe Estağfurullah! İyice şaşırdı bu. Dedem adına ben konuşayım; iyi tarafından bak amca! Sevdiğin kadın kanserden öldü, annem hâlâ yaşıyor. İyi ki seni annemle evlendirmişler. Kaybettiğinden kendini çıkar, eşittir artı bir. Gidik midik demem çarparım bak! Hem miras da dağılmadı. Ağzımdan çıkanı mı? Duyuyor. Kusura bakmayın, bu oda etkiliyor onu. Şşşt iyi gelmedi tabii burası!

Durdu durdu konuşmadı, sanki çok gerekiymiş gibi: "Gözündeki sinirler de çürümüştü." dedi bizim küçük hala. "Doktor doktor gezdik." Beş yıl kör gezmiş büyükbaba. Hiç yani, herkes de Oidipus değil ki körlük yeni bir göz açsın. Hastalık öğretmen olsaydı, önce iyileşmesini öğretirdi. Oidipus ne ki? Bir araba markası hala. Hem sen niye saçıldın şimdi kış günü? Baban ölüyor diye mi? Askerliğin bitti tabii bu kışlada. Oh be! Rahatladım! Oh! Oh! Şimdi hamile kalabilirim o zaman. Şşşt! Artık benim iyiliğim için öldürmezsin çocuğumu değil mi? Kapının girişindeki ayranları falan saklayın. İlaç katıp bayıltır bu. Ciddi. "Kürtaj Haktır" sloganını çok yanlış anlamış biridir kendisi. Hayır öz yeğenine bunu... O nasıl mı söz? Ayıpmış. Bunu hiç anlamayacağım hala. Büyükbaba görmesin diye de bir katile dönüşmüş olmanı. Annem onaylamışmış. Onun reddettiği bir şey olduğu gün konuşalım olur mu? Ne oldu Şşşt demiyorsun anne? Senin de payın var diye mi? Ay çok korktum amca, altıma edeceğim şimdi. Gel vur. Yeterin! Büyük hala buradaymış. E tabii kardeşinin ölümünü görmeye gelmiştir. "Ne zamandır odada ki? Bu doğru mu?" dedi. Size bir soru sordu anne, hala konuşsanıza! Doğru desenize. Hem de bu odada oldu desenize. Sizin inancınız ibadetiniz batsın. Elleşmen bu çocuğa.

Vedalaşın, dedi doktor. Hissikablelvuku: Başparmağının hareketi durdu büyükbabanın, soluğu azaldı. Sesi çıkmıyor. Annemin hiç şaşırtmıyor olması, annemin kendine de iyi gelmiyor bence. Turşu bidonu benim annem, bastırır da bastırır. Küflü bir sudan farksız yüzü. Ot gibi gittin vedalaştın, saman gibi geldin oturdun yanıma. Ne mi yapsaydın? Taksirle adam öldürme. Duydun mu hiç? Parmığı yok mu oğlunun intiharında bu yerde yatanın? Teslim etmedi mi büyükbaba birliğine onu firar ettiğinde? Ya sen amca? Senin de öz oğlundu o. Hayda! Ağla diye demedim anne.

Melodram oyuncularına taş çıkartır benim hala. Kurt gibi uludu, kapıdakiler de onu duyunca dışardan uludu. Show must go on. Kalktı kapıdakilere doğru yürüdü. Uğuldaşa uğuldaşa... Yenilgisini kabul etmiş bir kumandan gibi eğildi amcam. Eline dokundu yerde yatanın ve hızla çıktı odadan. Büyük hala, kesin yeni dalgacılardan. Duru, sade ve gerçekçi. Oturdu kardeşçığızının yanına, baktı baktı, tokat mı atacaktı sarılacak mıydı belirsiz bir hâl. Belki ikisi birden. Ağladı ağlayacak titreyen dudaklarıyla "Bulaman, bulaman artık bir suçlu." dedi. Kalktı çıktı odadan.

Sen git diyorum Anne! Anne gitsene! Şşşt! Tamam gitme anne! Sakın gitme tamam mı? Dur orada! Yakından daha da ölü büyükbaba. Buz gibi kulağı. E e e uyusun da büyüsün ninni. Uyu artık büyükbaba, yaşamak öldürüyor bizi.

